nový clus

Mesačník občanov Veľkého Kľíža číslo 2. rok 2022 ročník XXVII.

VIANOCE Z ODSTUPU

(Rovnaký titulok ako v januárovom čísle neznamená, že opakovane uverejňujeme ten istý článok. Práve naopak. Nedopatrením sa stalo, že tlačiari zaradili do januárového čísla starší, už publikovaný článok. Správny bol len titulok. Teraz teda všetko dávame na pravú mieru aj s pôvodným časovým údajom.)

Na veci okolo nás i na udalosti v našom živote sa môžeme pozerať dvojako: zblízka a zďaleka. Pri pohľade zblízka vidíme detaily, pri pohľade z odstupu vidíme celok a súvislosti. Znalci umenia hovoria, že na obraz sa treba pozerať zo vzdialenosti, aby sme ho lepšie vnímali a spoznali.

Podobne sa môžeme pozerať na Vianoce. Vo svätej vianočnej noci sme videli Dieťa v jasliach, pastierov, počuli sme spev anjelov. Bol to pohľad zblízka v radostnej vianočnej atmosfére. Od Vianoc uplynul už mesiac, o mesiac sa začne pôstne obdobie. A tak si môžeme pripomenúť, že Pán Ježiš sa za nás obetoval nielen na kríži, ale prinášal za nás obety už od začiatku svojho života. Kráľ kráľov sa nenarodil v teple a v pohodlí domova, ale v chlade, tme a špine maštale. Do nášho človečenstva vstúpil naplno a rovnako vstúpil aj do nášho utrpenia.

Na Vianoce sa môžeme pozrieť ešte z väčšej diaľky, z odstupu takmer osemsto rokov. Svätý František z Assisi premýšľal nad tým, čo sa stalo na prvé Vianoce: Boh poslal svojho syna, aby sa stal človekom a prebýval medzi nami. A pochopil, že pre našu vieru by bolo málo len takéto strohé konštatovanie skutočnosti. Vo svojom srdci cítil, že potrebujeme hmatateľné, materiálne znamenie Boha, veď aj preto sa Syn Boží stal človekom.

(Pokračovanie na str. č. 5)

Karneval v online priestore

Podobne ako vlani, aj teraz sa tradičný karneval detí koná len v online priestore. No a tam, môžeme obdivovať nápaditosť a tvorivú invenciu rodičov detí, ktoré sa vďaka ich snaženiu a následnému zverejneniu fotografií menia na najrôznejšie postavičky. Karneval trvá do konca februára a ako nám povedala Mgr. Zuzana Dolná z OZ *Tu žijeme*, každé z detí bude odmenené. Z mnohých kostýmových a výtvarných prevedení sme vybrali – podľa nás – tú najoriginálnejšiu. Je ňou Frida Kahlo - mexická maliarka v podaní Naishky z Klížskeho Hradišťa.

Peter Maťašeje

Pohľad do rokovacej sály počas výročnej schôdze. Foto – Denisa Poliaková

VÝROČNÁ SCHÔDZA OZ KRAČINY

Len niečo vyše roka má nové Občianske združenie Kračiny. Hoci pôsobí v prostredí Veľkého Klíža veľmi krátko, stalo sa dostatočne známym a rešpektovaným zoskupením. Spája iniciatívnych ľudí, ktorých cieľom je priniesť osvieženie, nové podnety a aktivity do kultúrno - spoločenského diania nielen v časti obce Klíž kde vzniklo, ale vôbec celej obce. Napokon, v živej pamäti je ich mimoriadne úspešné podujatie Kračinársky kotlík. No a nádhernou vianočnou výzdobou sme sa nadchýnali na prechádzkach Kračinami počas sviatočných dní v závere starého a začiatku nového roka.

Svoju prvú výročnú schôdzu zvolali kvôli pandemickej situácii do veľkej sály kultúrneho domu na sobotu 5.februára. Občianske združenie má 22 členov, výročnej schôdze sa zúčastnilo 15 ľudí. Medzi sebou privítali aj hostí. Boli to starosta obce Ing. Anton Stanko, predseda Urbárskej spoločnosti Zdenko Beliansky, predseda OŠK AMK Bc. Rudolf Mihaleje, Mgr. Juraj Martiška, predseda OŠK FO Veľký Klíž, Mgr. Zuzana Dolná predsedníčka OZ Tu žijeme, predseda KST Ostrá Vladimír Sasko a Mária Šusterová.

Výročnú správu predniesol člen OZ Kračiny Martin Novotný. Obsahovala zhodnotenie a poďakovanie za rok 2021. Martin Novotný taktiež predniesol plán akcií na rok 2022. Ten obsahuje jarné a aj jesenné čistenie lesa, usporiadanie Májovej vatry s opekačkou. Pri príležitosti ukončenia školského roka chcú zorganizovať športovú olympiádu, v poradí už štvrtý Kračinársky kotlík, no a v závere roka plánujú zorganizovať Vianočné trhy so zabíjačkou.

V diskusii, okrem členov združenia, vystúpil aj starosta obce a prítomní hostia. Dôležitým momentom bolo prediskutovanie zosúladenia ich akcií s ostatnými akciami jednotlivých zložiek, aby sa prípadne neprekrývali. Diskusia sa viedla aj o príprave fašiangov, ktoré budú organizovať.

Na záver predstavili ich najväčší zámer a to je do budúcnosti vytvoriť priestor, oddychovú zónu, prípadne ihrisko pre deti, rodičov, starších občanov, ktorý by slúžil na oddych a športové aktivity.

Občianske združenie Kračiny chce touto cestou poďakovať za účasť starostovi obce Ing. Antonovi Stankovi a všetkým uvedeným hosťom.

Peter Maťašeje

2 % pre OZ Kračiny

Názov: **oz.Kračiny**
IČO: **53492293**
Číslo účtu: **SK54 5600 0000 0091 7684 3002**

Ďakujeme.

Blahoželáme

V mesiaci **február 2022** oslávili svoje jubileum títo naši spoluobčania:

Ján Varga – 50 rokov
Peter Maťašeje – 60 rokov

Z najstaršej generácie oslávili svoje narodeniny títo naši spoluobčania:

Marta Ježová – 82 rokov
Emília Bielichová – 84 rokov
Oľga Bielichová – 87 rokov
Mária Švecová – 88 rokov

Oslávencom srdečne blahoželáme a prajeme im predovšetkým pevné zdravie, Božie požehnanie a spokojnosť v kruhu svojich najbližších.

Redakcia Nového Clusu
a pracovníci obecného úradu

✳ NOVORODENCI ✳

✝ OPUSTILI NÁS ✝

SPOMIENKA

Tam, kde spieva v nebi anjelský chór,
posielam denne pozdrav za Tebou
tam, medzi anjelov.

Dňa 22.2.2022 uplynul rok, čo nás navždy opustil

Paľko Paliatka

S láskou a úctou spomíname na Teba.
Švagriná, brat, sestra a ostatná rodina.

Na článok o našich najstarších občanoch z minulého čísla sme dostali niekoľko reakcií. Zaujala nás najmä tá, že v Podhoranoch pri Nitre žije vôbec najstaršia osoba, ktorá pochádza z klížskej doliny. Staršia, ako všetci tí, v minulom čísle uvedení!? Náš výskum ani netrval dlho. Ako to teda je a kto je tou osobou?

Najstaršia žijúca rodáčka

Starší občania našej obce si zaiste spomenú na neprehliadnuteľného muža, ktorým bol Martin Varga. Narodil sa ešte na konci devätnásteho storočia, v roku 1898. Manželku si našiel na neďalekom Hlbokom. Bola to jeho rovesníčka, veď sa narodila tiež v tom istom roku ako on – 1898. Bola to Mária Belianska. Manželia mali spolu päť detí. Boli to Karol (•1922 †1982), Anna (• 1923) Gustáv (• 1928 † 2020), Imrich - Vendel (• 1933) a Katarína (• 1942).

Všimnime si teraz jednu z dvoch dcér a to Annu Desatovú. Rodená Hradišťanka sa vydala do obce Podhorany pri Nitre. Tam prežila celý život.

V tomto mesiaci, 10.februára, oslávila neuveriteľných **99 rokov!** Je tak najstaršou žijúcou osobou, ktorá pochádza z klížskej doliny. K jej narodeninám jej aj touto cestou blahoželáme a prajeme najmä veľa pokojných dní prežitých v dobrom zdraví.

Peter Maťašeje

Život neustal – žijeme aj s pandémiou

Azda v každom človeku drieme túžba vybudovať si čo najlepší a najkrajší život.

Keď v spomienkach zaletíme k slovám našich predkov ako sa lopotili na svojich políčkach, aby dorobili aspoň to najnutnejšie pre svoje rodiny, musíme priznať, že v dnešnej dobe sa nám v podstate nežije zle. Deti už nechodia bosé, je o ne dobre postarané. Staré drevenice a malé chalúpky, kde sa sotva pomestila celá rodina, nahradili priestranné domy a činžiaky. Pod oknami vo švíkoch praskajú parkoviská, ktoré sú preplnené modernými autami. V nádobách na smeti nachádzame nedojedený chlieb a iné potraviny. A čo všetko sa ešte ukrýva v tých nádobách, ktoré vyvezú na smetiská!

Ľudia sa pekne obliekajú, slušne zarábajú, chodia na dovolenky, výlety, zájazdy. Ani v jednej domácnosti nechýba televízor, ba i dva, internet, práčka, umývačka a aj iné technické vymoženosti. Každý člen rodiny, či je dieťa alebo starec, si už život nevie predstaviť bez mobilu – a nie hocijakého!

No ani v dnešnej dobe nežije každá rodina v luxuse. Sú ľudia skromnejší, ktorí pred bohatstvom uprednostňujú pokoj, lásku, pokoru a šťastie.

Každý si donedávna užíval život podľa svojich predstáv a možností. No a zrazu ten krásny život zatienil mrak pandémie, ktorý zasiahol celý svet. Všetkých, bez výnimky. Bohatých, úspešných, ale i tých obyčajných. Na takúto situáciu nebol nikto pripravený.

Zmietame sa pod tlakom obmedzení, izolácie, rôznych nariadení, príkazov a zákazov. Strach pred touto pandémiou je veľký. Chýbajú nám kontakty, stretávanie sa a spoločenský život. Mnohí upadajú do depresií, nemôžu sa vyrovnať s definitívnym odchodom svojich blízkych a známych. Vedci vynakladajú veľké úsilie na vynájdenie lieku, ktorý by zmiernil alebo nadobro zničil tento postrach sveta. Vírus však zatiaľ vyhráva.

Napriek ničivej pandémii život neustal. Stále plynie okolo nás. Ľudia chodia do práce, budujú, plánujú, deti sa učia, i keď v určitých obmedzeniach. Každej premárnenej chvíle je škoda, a preto nič neodkladajme na zajtra.

Povedomie statočne vykonanej práce nás vedie k naozajstnému šťastiu. Práca je spojená s ľudským životom ako nevyhnutný prostriedok na vytváranie nových hodnôt, životných potrieb tak pre jednotlivca ako aj pre celú spoločnosť. Majme radi svoj život, pretože je napriek všetkým úskaliam krehký a krásny a čas plynie veľmi rýchlo.

Anna Kňazeová

SPOMIENKA

Skromná a láskavá si bola vo svojom živote
a veľká vo svojej láske a dobrote.
S kytičkou kvetov budeme nad Tvojim hrobom stáť,
modliť sa a ticho spomínať.
Žiarila z Teba láska a dobrota,
budeš nám chýbať do konca života.
Spi sladko, snívaj svoj večný sen,
v spomienkach v srdci sme pri Tebe každý deň.

Dňa 19. februára 2022 uplynulo 13 rokov, čo nás navždy opustila naša milovaná manželka, mamička a babina

MÁRIA POLIAKOVÁ

S veľkou láskou na ňu spomínajú manžel, dcéry s rodinami a vnučky.

Brankárska legenda odišla do nebeskej brány

Pán Jozef Jonis sa narodil 15.marca 1940. Po skončení základnej školskej dochádzky sa išiel učiť do Pravenca za stolára. Láska k drevu mu zostala aj na starobu, keď vo voľnom čase vyrábal píšťalky a fujary, okrem toho vyrezával obrazy do dreva. Unikátnou bola tvár Ježiša Krista s tŕňovou korunou na hlave a tá bola uchytená na drevenom kríži.

Jozef Jonis dlhé roky pôsobil ako brankár, či už to bol Sokol, Družstevník, alebo Tatran (Veľký Klíž). Počas základnej vojenskej služby hrával za Duklu Klecany (pri Prahe). Po ukončení vojenčiny sa vrátil do materského klubu na Klíž, kde podával dobré výkony. Neskôr si ho všimli funkcionári z Bošian, ktorí ho zlanárili, aby išiel chytať za nich (v tom čase hrávali Bošany vtedajšiu divíziu). Po niekoľkých sezónach sa vrátil na Klíž na Hôrku, kde ešte chytával niekoľko sezón až do starších rokov...

Bolo obdobie, keď prerušil chytanie a päť sezón vykonával aj rozhodcu pri okresnom futbalovom zväze Topoľčany.

Počas svojej bohatej brankárskej činnosti sa venoval aj mladým brankárom, ktorým dával rady ako sa stavať v bráne – pri rohoch, trestných kopoch, obranná činnosť brankára, zakladanie útokov. Po ukončení aktívnej činnosti pôsobil dlhé roky ako člen revíznej komisie pri FO Veľký Klíž.

Jozef Jonis zomrel 8.februára 2022 v nemocnici v Partizánskom. Na ceste do nebeskej brány ho odprevadila smútiaca rodina, športoví priatelia a obyvatelia obce. Posledná rozlúčka s ním bola v sobotu 12.februára na miestnom cintoríne v Ješkovej Vsi o jedenástej hodine.

Odpočívaj v pokoji!

smútiaca rodina a rodina Bokorová

MÁTE DOMA POUŽITÝ KUCHYNSKÝ OLEJ!

Obecný úrad zabezpečil separovanie (oddelenie, zber) ďalšej nebezpečnej zložky z odpadov. Je to použitý kuchynský olej. V dobe, keď máme viac a viac prehlbovať vzťah k prírode a nezaťažovať ju, je triedenie tejto komodity tiež dôležité. Prečo zbierať použitý kuchynský olej? Prečítajte si aj na letáčiku, ktorý ste dostali do každej domácnosti!

Ide o použité kuchynské oleje a tuky z vyprážania, fritovania, zahrňujúc všetky druhy rastlinných olejov (repkový, slnečnicový, sójový,...) a živočíšnych tukov (bravčová, kačacia, husacia masť,...) **POZOR! Nie syntetické ani motorové oleje!**

Ako na to?

Po použití v kuchyni je treba olej nechať vychladnúť a následne precediť cez sitko (gázu,...), zliať do uzatvárateľnej (priehľadnej) plastovej fľaše a odniesť na zberné miesto – obecný úrad - **v pondelok od 13,00 do 15,30 hod.! Myslí sa každý pondelok.**

Olej nemôže obsahovať hrubé nečistoty a kúsky potravín!

Čo za to?

Za každý celý liter použitého – precedeného kuchynského oleja dostanete OCOT v pomere 1:1 (starý olej/nový ocot).

Za celých 6 litrov použitého – precedeného kuchynského oleja dostanete SLNEČNICOVÝ OLEJ v pomere 6:1 (6 litrov starý olej/1 liter nový olej)!

Túto výmenu uskutočnia zamestnanci obecného úradu v už spomínaný každý pondelok okamžite!

MOTIVUJÚCE? ČO VY NA TO?

Ešte poznámka k odpadom. Pokiaľ obec nedosiahne triedenie odpadov viac ako 34%, nemôže sa uchádzať o dotácie určitých výziev z environmentálneho fondu. A naša obec separuje iba na 31,36%.

Malo by nám preto záležať na zodpovednom prístupe k odpadom a k samotnému triedeniu. Máme kam dať železo – robíme zber viac krát. Sklo – máme kontajnery, ktoré sa zodpovedne plnia a podľa potreby vyvážajú. Odevy, šatstvo – máme kontajnery tiež s pravidelným vývozom. Plechové obaly – máme červené plastové vrecia. Áno, vývoz iba 2x do roka! No keď plechovku zlisujete obyčajným zošliapnutím, viete o koľko viac sa ich do vreca zmestí?

Plasty – máme žlté vrecia, no rovnako je potrebné obal stlačiť. Papier – zbierajú žiaci v škole priebežne počas celého školského roka a rovnako máme na papier vrecia, prípadne dajme do inej nádoby. Na kuchynský BRO máme kompostéry aj keď nie všetky domácnosti, no azda každý si vie na hnitie takého odpadu nájsť miesto na svojom pozemku.

Áno, najjednoduchšie je dať si v kuchyni do koša plastové vrecko a po jeho naplnení všetkým odpadom bez rozdielu vložiť do smetnej nádoby!

Buďme zodpovednejší, k sebe, k prírode ale aj k tým, ktorí triedenie berú ozaj vážne!

OcÚ

ROKOVALO ZASTUPITEĽSTVO

Poslanci pod vedením starostu obce sa v posledný januárový deň zišli na 23. riadnom zasadnutí obecného zastupiteľstva. V úvode schválili program zasadnutia, zapisovateľku a overovateľov zápisnice. Postupne, podľa programu, prerokovávali jednotlivé body. Ročnú správu o kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra obce Veľký Klíž za rok 2021 predniesol hlavný kontrolór Mgr. Ivan Antal osobne. Starosta obce poďakoval HK za aktívnu spoluprácu pri tvorbe VZN a ďalších obecných právnych noriem. Poslanci nemali k správe pripomienky a správu vzali na vedomie. V ďalšom starosta obce oboznámil poslancov s jedenástym rozpočtovým opatrením za rok 2021. Poslanci vzali na vedomie.

V ďalšom bode boli poslanci oboznámení s kúpnou zmluvou na predaj časti pozemku z parcely č. 229/3 pre p. Reháka. Zámer predaja bol poslancami schválený 26.11.2020. Vypracovaniu kúpnej zmluvy predchádzal postup na základe verejnej obchodnej súťaže. Kúpna zmluva bola poslancami OZ schválená. Poslanci po objasnení dôvodov zmeny v prevádzkovom poriadku pohrebiska obce Veľký Klíž schválili tento dokument vo forme Všeobecného záväzného nariadenia obce (VZN).

V bode rôzne vzali poslanci na vedomie predbežný plán zasadnutí obecného zastupiteľstva. Starosta informoval o pokračovaní rekonštrukcie vnútorných priestorov obecného úradu. (V čase uzávierky februárového čísla môžeme informovať, že rekonštrukcia vnútorných priestorov napreduje podľa plánu. Menia sa vnútorné dvere v budove, podhľady stropov, podlahy, elektroinštalácia, omietky a ďalšie nevyhnutné práce.) Poslanci boli informovaní o súhlasnom stanovisku SPF s výrubom drevín na parcele č. 479 v kat. úz, Klíž vo vlastníctve SR, ktoré bránia v obnovení odvodňovacieho kanála okolo areálu ZŠ. Starosta informoval o predbežnom plánovaní fašiangového sprievodu a výroby zabíjačkových špecialít. Tiež o postupe predaja obecných bytov v bytovke a o možnosti zberu kuchynského oleja z domácností.

OcÚ

NAPADOL MA MÔJ NEPRIATEĽ...!

Deň striedaný nocou, mesiac rokom a tak postupne prišiel aj dátum 16.február 2022. Ja v tento deň sadám za stôl, aby som napísal, kto bol a kto je tým nepriateľom.

Áno, nikto iný ako COVID-19 je mojím nepriateľom. A nie len mojim, je nepriateľom ľudstva. Napáda starých, mladých, zaočkovaných, nezaočkovaných a napadol aj mňa.

Ako starý človek s oslabenou imunitou očkovaný som bol dva krát. Na tretie očkovanie som čakal, keď podľa ohlásenia budú očkovať na Obecnom úrade v Ješkovej Vsi. Vírus moje očakávané tretie očkovanie predbehol a silno zaútočil. Prišla veľká slabosť, vysoká horúčka. Synom privolaná záchranka po zistení pozitivity odviezla ma do nemocnice v Partizánskom. Prijímajúca lekárka po vyšetrení mi oznámila, že mám obojstranný zápal pľúc a preto zostávam v nemocničnom liečení. Dodala, že mám veľké šťastie, že som bol dva krát očkovaný. Ale dodala ešte niečo viac! To si prečítate v závere. A tak začala 12–dňová nemocničná liečba infúziami a kyslíkom.

Z Covidu vyliečeného, totálne vyslabnutého, na nohách stáť nemožného viac ako 2 – 3 minúty, po rodinnej dohode preberá si ma priamo z nemocnice z vozíka moja dcéra Evka do auta, bývajúca pri Trenčianskych Tepliciach.

Prepustenie z nemocnice to ešte nie je víťazstvo. Zdravie je ešte stále podlomené, nutné je ešte pokračovať v domácej liečbe a to sa prikazuje aj v prepúšťacej správe:

- do určitého termínu vykonať röntgen pľúc
- kardiológ – skontrolovať srdiečko (ECHO)
- odber krvi
- konečné – správne a dochvíľne nastavenie užívania liekov

To všetko sa v jeden a pol mesačnom pobyte u dcéry cestovaním do môjho okresného sídla, nemocnice v Partizánskom a v Topoľčanoch v rôznych termínoch vybavilo.

A prečo toto všetko vlastne píšem? Robím to najmä kvôli starším ročníkom, ale ešte aj žijúcim mojím vrstovníkom - spolužiakom. Aby si dali pozor, aby dobre zvážili, či ostanú bez očkovania, aby si premietli náročný postup liečby a všetko to, čo to obnáša. Ale predovšetkým, aby sa nestalo to, čo mi povedala lekárka, ktorá ma prijímala na oddelenie Covid-19, *„Keby ste neboli už dva krát očkovaný, tak už nie ste medzi nami!“*

Nepriateľ Covid-19 stále napáda, rôčiky utekajú, zdravie ubúda a my predsa chceme ešte tu byť, aspoň koľko – toľko!

O to viac si ti uvedomujem, vnímam práve teraz, keď píšem pár týchto riadkov dnes, 16.februára 2022, v deň mojich narodenín. Čo vy na to poviete? Ja to už skúšam doma!

Aj keď neskoršie, v novom roku 2022 prajem veľa zdravia mladým, starým, všetkým občanom v našich troch dedinkách, nech Vás Covid-19 v jeho rôznych podobách obchádza!

Štefan Poliačik, 87-ročný

Patrik Varga – mladý pozorovateľ počasia z Ješkovej Vsi

Počasie je akoby večná téma. Prirodzene. Zaujíma nás, riadime sa ním, podriaďujeme mu svoj program na dni pracovné, víkendové, či dovolenkové. V minulosti boli aj v našom prostredí ľudia, ktorí ho sledovali pozornejšie, zapisovali si hodnoty, teploty vzduchu a podobne. Robili to viac-menej pre seba. Svoje pozorovania podávali len najbližším. Možnosti, ako sú teraz, nemali. Osobne si spomínam na Ing. Petra Sasku. O jeho sledovaní počasia vedeli mnohí. Vieme aj o tom, že dlhé desaťročia počasie pozorne sleduje a jednotlivé hodnoty denne zapisuje lesník vo výslužbe Karol Smatana.

V poslednom období sa objavovali (a to priebežne trvá), na sociálnych sieťach pravidelné informácie o tom, ako bude u nás, čo môžeme očakávať. Preto je azda už najvyšší čas predstaviť si človeka, na ktorého pozorovania a predpovede sa obracia čoraz viac ľudí. Je ním 33 – ročný Patrik Varga z Ješkovej Vsi. Profesiou elektromechanik momentálne pracuje v jednej z obuvníckych firiem v Bošanoch. Poznám ho ako pokojného, ochotného a slušného mladého muža. Má rád prírodu, je hubárom, taktiež rybárom. Rád fotografuje. A s príjemným prekvapením som zistil, že aj dobre píše! Uľahčil mi tak robotu, písať o ňom som za zastrájal ja. Po našom rozhovore mi poslal opis toho, ako sa k metereológii dostal. Tak nech Vám to prezradí on sám...

Peter Maťašeje

Určite ako každého, aj mňa začalo zaujímať počasie už od malička. Vždy som si každé ráno kládol otázky. Ako bude? Bude pršať? Ako sa mám obliecť? Sledoval som počasie v televízii, na internete, počúval v rádiu. Všade hlásili inak. No bohužiaľ mi to nestačilo, lebo predpovede boli pre celé západné Slovensko.

Potreboval som presnejšiu predpoveď pre našu lokalitu. Tak som sa cez leto v roku 2019 rozhodol zakúpiť malú lacnú meteo stanicu, ktorá dokáže odosielať namerané hodnoty na internet. Bol som z toho nadšený a vtedy som ešte netušil, že sa z toho stane môj nový koníček. Stanica mi dokázala namerať vonkajšiu teplotu a vlhkosť. Namerané hodnoty som si pomocou smartfónu dokázal pozrieť na každom mieste, kde som sa nachádzal.

Prístup k týmto dátam som zdieľal len zopár ľuďom, rodine a kamarátom. Neskôr sa ma ľudia začali pýtať na dedine a v práci. Ako bude? Odpovedal som, že bohužiaľ neviem, lebo stanica nedokáže robiť predpovede.

Sledoval som len internetové stránky a skupiny, ktoré sa zaujímajú o amatérsku meteorológiu.

Keďže som rybár, zaujímalo ma či nezmoknem pri vode. Som aj hubár a rád chodím na prechádzky do lesa.

Patrik Varga. *Foto – Peter Maťašeje*

Vždy ma zaujímalo, koľko nám spadlo zrážok za posledné dni. Budú rásť huby?

Mal som kopu otázok, na ktoré som poznal len jednu odpoveď.

Musím si zaobstarať lepšiu meteostanicu ktorá dokáže robiť predpoveď počasia z nameraných hodnôt v našej obci.

Na Vianoce v roku 2020 som si urobil darček a zakúpil poloprofesionálnu stanicu GARNI 940. Na Silvestra som ju osadil do stredu záhrady a nakalibroval.

Už mi ostávalo len pripojiť k wi-fi, to bol veľký oriešok aj s návodom. Trápil som sa zopár hodín, aby všetko fungovalo a odosielalo dáta na server. Keď sa mi to podarilo, bol som šťastný ako malé dieťa.

Keďže dáta zo súkromných meteostaníc po celom svete sú verejné, tak som sa rozhodol s mojím „darčekom" rozdeliť aj medzi ostatných ľudí v našej obci. Založil som na sociálnej sieti skupinu Hobby Meteo-Ješkova Ves, na ktorej zdieľam predpovede na 24h (zdroj: IJEKOV11), rôzne výstrahy pre náš okres (zdroj: SHMÚ), mesačné štatistiky a grafy (ktoré pre členov skupiny pripravujem sám), predpovede na 10 dní (musíte brať s nadhľadom, lebo sa to neustále mení). Skupina Hobby Meteo-Ješkova Ves, má len informatívny charakter pre ľudí, ktorí sa zaujímajú o počasie.

K stanici sa môžete pripojiť a sledovať reálne namerané hodnoty pomocou QR kódu, alebo cez aplikáciu Weather Underground, v ktorej dáte vyhľadať lokalitu IJEKOV11. Aplikáciu nájdete v Obchode Google Play vo svojom smartfóne.

Počas roka 2021 sme zažili rôzne vrtochy počasia.

13.februára sme mali najchladnejší deň v roku -16,3°C, 17.mája nám v priebehu pár hodín spadlo 53mm dažďových zrážok, ktoré spôsobili povodeň. V júni nás potrápilo sucho. 8.júl bol najteplejší deň v roku +35,9°C. Júl a august nás sprevádzali intenzívne búrky so silným vetrom.

Nie som žiadny profesionálny meteorológ, som len jeden obyčajný pozorovateľ počasia zo stoviek na Slovensku. Len v našom okolí je kopu domácich, súkromných meteostaníc. Lokalita Topoľčany, Práznovce, Bošany, Ješkova Ves, Turčianky, Krásno, Partizánske.

Ľudia si zvykli na moje predpovede. Vždy ma pobaví, keď ma stretnú a pýtajú sa. Bude pekne cez víkend? Bude snežiť na Vianoce?

Snažím sa robiť čo najpresnejšiu predpoveď, aj keď niekedy to nevyjde. Počasie sa mení z hodiny na hodinu a ja ho, bohužiaľ, neviem ovládať.

Patrik Varga

_____

Odkaz na stanicu:
https://app.weathercloud.net/d6559747689#current

Rok 2021	Minimálna teplota	Maximálna teplota	Priemerná	Zrážky
Január	18/01 06:00h -16,2°C	23/01 01:00h 10,0°C	0,1°C	sneh
Február	13/02 07:00h -16,3°C	25/02 13:00h 18,1°C	1,0°C	14,8mm
Marec	21/03 05:00h -9,1°C	31/03 16:00h 22,3°C	3,6°C	18,1mm
Apríl	07/04 05:00h -7,8°C	01/04 16:00h 24,2°C	7,3°C	35,6mm
Máj	08/05 05:00h -0,5°C	11/05 15:00h 27,6°C	12,5°C	173,9mm
Jún	01/06 03:00h 3,9°C	24/06 16:00h 34,5°C	20,6°C	16,0mm
Júl	22/07 04:00h 10,5°C	08/07 16:00h 35,9°C	21,9°C	119,3mm
August	26/08 05:00h 6,1°C	15/08 15:00h 33,8°C	17,9°C	186,0mm
September	30/09 23:00h 4,0°C	15/09 16:00h 28,2°C	14,8°C	55,9mm
Október	24/10 07:00h -3,1°C	05/10 15:00h 23,3°C	9,1°C	9,4mm
November	24/11 05:00h -5,4°C	04/11 12:00h 14,9°C	4,8°C	48,8mm+sneh
December	23/12 01:00h -9,8°C	31/12 13:00h 9,9°C	0,4°C	33,1mm+sneh
			Spolu:	710,9mm /m² + sneh

Štatistický prehľad o počasí v Ješkovej Vsi za uplynulý rok. Historicky po prvý- krát na takejto úrovni sa môžeme v prehľade pozrieť, čo všetko sa u nás, čo sa počasia týka, dialo a ako bolo.

Koľko nádherných emócií nám v uplynulé dni priniesla zimná olympiáda. Obrovskú radosť nám urobili naši hokejisti. Tiež naša olympijská víťazka v slalome. Tešilo a teší sa celé Slovensko. Slová chvály a uznania neutíchajú. Športovci inšpirovali umeleckú obec. Pre hokejistov nahral skladbu Symfonický orchester Slovenského rozhlasu. V známej hudobnej skupine Smola a Hrušky na počesť Petry naspievali pieseň *Snehová Kráľovná*. A, okrem iných, nezaostal ani náš občan žijúci v Bratislave, ktorý sa venuje tvorbe poézie. Petre venoval nasledovné riadky v poetickom duchu...

Ján Badáň

Kráľovná snehu

V mrazivom vetre rozviate má vlasy
len štíhle krivky vidno spoza kombinézy
dnes slalom zajtra možno zjazd
kto neustriehne rýchlosť
ten rýchlo doláme si väzy
začína ďalšia z nesmrteľných jázd

Svetový pohár v alpskom lyžovaní...
Vlhová medzi favoritky patrí
na počesť víťazky tak ako vlani
zahrajú iba jednu hymnu...
Bude to óda na slovenské Tatry?

Stotiny sekundy a náš je veľký glóbus
zástava hrdo veje v silnom horskom vetre
o malý kúsok predbehnite dobu
zadržte dych a držte palce Petre...

Autá sú plné verných fanúšikov
vo švíkoch praskajú aj železničné vagóny
veď všetci vedia že Petra má na to

Je to tam...
šťastný je Pini a možno aj Maggoni
– naše je olympijské zlato...

Miesto pre históriu a s ňou súvisiace poznatky, fakty a v neposlednom rade aj spomienky, majú a nachádzajú vždy miesto na stránkach našich novín. Tentoraz sa prenesieme o 77 rokov späť. Práve na konci zimy sa vtedy odohrala príhoda, ktorú si pamätajú už len tí najstarší pamätníci. A možno ani nie. No my ju uverejňujeme vďaka spomienkam, ktoré spísal náš dlhoročný korešpondent a spolupracovník so silnými väzbami na našu obec. Napokon, príbeh ktorý opisuje, je mimoriadne zaujímavý. Dokresľuje skutočnosť, že aj u nás sa vtedy odohrali rôzne nezabudnuteľné, niekedy vypäté, životu nebezpečné a stresujúce situácie *Peter Maťašeje*

Príhoda s partizánom v kostole

V nasledujúcich riadkoch chcem opísať príhodu s dobrým koncom, ktorú sme zažili na Hradišti. Bolo to v januári alebo februári 1945, v období, keď naši partizáni boli na nejaký čas umiestnení do bunkrov na Vrchdiere, alebo do Zlatna.

Bola nedeľa, okolo 11 hodiny, v čase, keď sa v kostole konala svätá omša. Do našej kuchyne pribehla udýchaná staršia suseda oznámiť môjmu otcovi, že v kostole vystrája nejaký opitý partizán a chce zabiť pánka. Oslovenie „pánko" patrilo v tých časoch pánom farárom. Moji rodičia zle rozumeli, namiesto pánka rozumeli Paľka, akože mňa. Môj otec, vtedy ešte zdatný päťdesiatnik, v rýchlosti uchmatol sekeru a utekal ku kostolu. Cestou stretával utekajúce ženy, ktoré mu referovali, čo sa v kostole deje. Hlavný vchod do kostola bol pootvorený. Paľo Sasko a ja (vyslúžilí miništranti) sme v tom čase boli v sakristii na schodišti do kazateľnice a cez dvere, ktoré boli pootvorené, sme sledovali, čo sa v kostole pod chórom deje. Tam stál opitý a nezrozumiteľne ziapajúci partizán, ktorý sa vyhrážal pánovi farárovi, ktorý stál pri oltári. Jedine ženy sa zachovali odvážne, ktoré začali spievať nábožné piesne. Chlapi ako ohúrení sa len nečinne prizerali a sledovali opitého partizána. Kostol bol plne obsadený veriacimi. Cez túto masu mužov, žien a mládencov sa môj otec prepchal pred opitého. Ten bol tak prekvapený, že prestal vykrikovať a vyhrážať sa samopalom (ešte pred chvíľou pred kostolom strieľal). Otec využil jeho prekvapenie a začal ho strkať a tlačiť vlastným telom ku pootvoreným vchodovým dverám. Až keď už bol za dverami, pridali sa dvaja - traja chlapi, ktorí prekvapeného opilca odzbrojili a položili ho pod lipy pred kostolom. Asi o 20-30 minút pricválal na spotenom koni veliteľ našich partizánov Putilov. (Údajne počuli až za Vrchdierou tie výstrely pri kostole). Osobne s pažbou samopalu tohto opilca „hlava-nehlava" do krvi zmlátil. Ešte v ten deň Putilov prišiel za otcom, aby spísali záznam o incidente, ktorý otec podpísal. Putilov otca požiadal, aby si záznam u seba ponechal, a že po skončení vojny si ho prevezme. Vojna skončila, ale veliteľ Putilov si pre záznam neprišiel. Určite mal iné starosti, ale aj radosti.

Ing.Pavol Berger
Spomienky Hradišťana VI.diel

Pedikúra ZANA

Klížske Hradište v kultúrnom dome. Objednávky na tel. čísle 0918689469. V ponuke je stále aj mobilná služba v pohodlí vášho domova.

VIANOCE Z ODSTUPU *(Dokončenie zo str. č. 1)*

Františkov životopisec Tomáš z Celana píše: „Pokora Ježišovho vtelenia, ako aj láska, ktorá bola jadrom Ježišovho umučenia a smrti, Františka tak uchvacovala, že len horko-ťažko dokázal uvažovať nad niečím iným."

Nie je nijakým prekvapením, že František našiel spôsob, ako ľuďom pomôcť pochopiť, čo Boh vykonal poslaním svojho Syna. Túto túžbu mal zvlášť po návšteve Svätej Zeme, ktorá naňho hlboko zapôsobila. Vtedy dostal nápad vytvoriť scénu z jasličiek aj doma, v strednom Taliansku.

Dva týždne pred Vianocami požiadal svojho priateľa Johna Velita z Grecia, aby dal vo svojej jaskyni postaviť jasličky. Podľa Tomáša z Celana František uvažoval takto: „Chcel som urobiť pamätník tomu Dieťaťu, ktoré sa narodilo v Betleheme, aby sme mohli aspoň nejako očami hľadieť na ťažkosti, ktoré Ježiš prežil ako malý; ako ležal v jasliach na slame v maštali."

František a postaral o to, aby na Vianoce roku 1223 bol na polnočnej svätej omši prítomný prvý živý betlehem. Svätý Bonaventúra o tom píše takto: „Ľudia sa zhromaždili, ich hlasy sa niesli lesom. Tá vznešená noc sa rozžiarila a zmenila na slávnostnú vďaka mnohým jasným svetlám a melodickým zvučným chválam. František naplnený nežnou láskou, stál pred jasličkami, zaplavený slzami a prekypujúci radosťou. Potom kázal ľudu, ktorý stál okolo scény narodenia Kráľa v chudobe. Pritom ho nazval – betlehemské Dieťa."

Bola to noc, na ktorú sa nezabudlo ani po osemsto rokoch. Františkov zámer sa naplnil. Tomáš z Celana píše: „Na Dieťa Ježiša mnohí zabudli. No pôsobením Františka bolo opäť pozdvihnuté a vtlačilo do ľudí trvalú spomienku. Prítomní na vlastné oči videli, ako ich Boh miluje. Poslal svojho Syna na svet nie ako veľkého Kráľa, ale ako chudobné dieťa, ktoré nemalo kam hlavu zložiť - okrem jasieľ, z ktorých žrali zvieratá."

Františkovo prvé zinscenovanie príbehu narodenia bolo veľmi pôsobivé. Vďaka tomu sa tento zvyk rýchlo rozšíril po celom Taliansku a neskôr aj do iných krajín. Každoročne počas Vianoc aj my používame betlehemy v našich kostoloch i domácnostiach. Bez nich si Vianoce nevieme ani predstaviť.

Nezáleží na tom, či sú papierové alebo drevené, umelecké či jednoduché. Mali by sme však pamätať, že František v nás chcel vyvolať odpoveď. Možno sa aj my, podobne ako Taliani v 13.storočí, nechávame príliš strhnúť svetskou stránkou Vianoc. Ale pohľad na betlehem nás môže odpútať od našich bežných starostí a pomôcť nám spomenúť si, čo v skutočnosti slávime.

Mons. Anton Kováčik, správca farnosti

Klietky pre chov prepelíc
a pasce na líšky a kuny,
liahne na vajíčka
viac na www.123nakup.eu
Tel.0907 181 800

Vybrali sme sa za zvieratkami do lesa

Jednou z našich zaujímavých tém v materskej škole je „Starostlivosť o lesné zvieratká v zime." Skôr než sa vyberieme na vychádzku, svoje vedomosti o starostlivosti o zvieratká a vtáky v zime si obohatíme spoločným rozprávaním, rozhovorom a aktivitami s deťmi v materskej škole. Otázky typu: „Čo znamená zima pre prírodu? Ktoré zvieratá môžeme vidieť v našom lese? Ako sa vieme o tieto zvieratá postarať? Čo obľubujú zvieratká, akú potravu? Prečo niektoré zvieratká cez zimu nevidíme? Myslíte si, že všetky zvieratá v zime spia? Ktoré vtáčiky odlietajú na zimu do teplých krajín? Ako dokážu prežiť i v zimnom období zvieratá a vtáky?" Odpovede detí sú milé, veľmi zaujímavé a častokrát vtipné. Deti sa priam predbiehajú a každé chce niečo k tomu povedať. Okrem rozhovoru s deťmi využívame ich kreativitu a šikovné ruky k zhotovovaniu lesných zvierat, stromov a búdky pre vtáčiky. Detské výtvory potom zdobia priestory materskej školy.

A prišiel náš „Veľký deň vychádzky!" Čakala nás dlhá cesta do lesa, sprevádzaná vŕzgajúcim snehom pod nohami detí. Každé dieťa malo svoj ruksak na chrbte, v ktorom nieslo dobroty pre lesné zvieratká. Boli to jablká, seno, suché rožky, chlebík, zrno, kapustné listy a mnohé iné dobroty. Zvieratká si tieto dobroty našli pod stromami.

Zahrali sme na medveďa, na líšku a ježka, zaspievali sme si o zvieratkách. Rozprávkovú vychádzku sme ukončili šantením a šmýkaním na snehu pri urbárskej chate. Do materskej školy sme sa vrátili s červenými líčkami a nezabudnuteľnými zážitkami našich detí.

D. Halmová, riad. MŠ Veľký Klíž

Pred sviatkom zaľúbených...

Blížiaci dátum 14.2. nám všade vôkol pripomína ten jeden deň v roku oslavujúci dôležitosť lásky. Turisti z KST Ostrá Veľký Klíž sa na oslavu plameňa v srdci horiaceho pre hory trošku poponáhľali a dôležitosť lásky k prírode si pripomenuli o deň skôr, teda 13. 2., a to tradičným výstupom na Malú Ostrú.

Priam ako v romantickej idyle sa rozštebotali vtáčky a ostré slnko vyrylo tiene do zmrznutého lístia, roztápajúc drobné ľadové kryštáliky svojou nežnosťou. Panujúci vietor však ešte pripomína o kúsok vzdialenú jar a tlačiac do chrbta 37 účastníkov, ženie ich k cieľu turistiky a to k slávnostnému stolu, k občerstveniu na Vrchhore. Za vrchom stola sedí úsmev a hneď vedľa štedrosť. Ako jedna veľká rodina. A hoc sa cesty späť k domovom rozišli mnohými smermi, naďalej nás spája rovnaká cesta pokory, úcty i vášne k jednému domovu. Príbytku ticha i spevu, teplých lúčov i chladných mračien. Príbytku pod strechou hviezd i baldachýnom z korún stromov, príbytku únavných výstupov i energiu naplňujúcich výhľadov. K príbytku lesa. A tak uchovávajúc si pocit lásky a vďačnosti v srdci i pre prichádzajúce dni, myslím na citát Johna Muira: „Ísť do hôr znamená ísť domov."

Text a foto - Miriam Hrádeľová

nový clus

Vydáva Obecný úrad Veľký Klíž, PSČ: 958 45, okres Partizánske, č.t. 038/5429222. Šéfredaktor **Peter Maťašeje**, č.t. 0908 772 326, e-mail: mataseje@bestnet.sk, redakčná rada: **Ing. Zuzana Holáková, Anna Húdoková, Ing. Tatiana Sasková, Anna Kňazeová**. Príspevky do novín prijíma obecný úrad a redakčná rada. Redakcia si vyhradzuje právo výberu a úpravy článkov. Schválené obecným zastupiteľstvom dňa 30.11.1995 pod č.9/1995 v bode 2, písm.f. Tlač Rosart. Registrované Ministerstvom kultúry pod EV 3637/09, IČO: 00311308, ISSN 1339-2611. Dátum vydania: 28.februára 2022.